

Okstindarne – glaciärparadis i Nordnorge

av Björn Winell

Sommarens återträff för fjällklubbens gamla glaciärkursare sker i Okstindarne, ett av Nordnorges största och högsta fjällmassiv med inte mindre än 27 glaciärer. I den här presentationen ger Björn Winell en orientering över ett spännande område nära gränsen till Sverige och lämnar förslag på turer.

Okstindarne ligger i Nordlands fylke ca. fem mil söder om Mo i Rana. I massivet finns flera av Nordnorges högsta toppar, bl.a. Okskolten (1 916 m) och Okshornet (1 901 m). Det ligger nära gränsen mot Sverige och syns bra från Artfjellet och Blå Vägen. Den största glaciären är Okstindsbreen, som är Norges åttonde i storlek med en yta på 46 kvadratkilometer. Det är en platåglaciär med två huvuddelar, öst- och västisen. Okstindarne hette förr Oxefjæld, ett namn som troligen härrör från ett gammalt samiskt ord för offerplats.

I hörnet av fyra kartor

Okstindarne ligger i hörnen av fyra kartor: Korgen 1927 II, Storakersvatnet 2027 III, Røssvatnet 1926 I och Hjartfjellet 2026 IV, så det bästa är att kopiera och klistra ihop relevanta delar för att få en hanterbar fältkarta. Det finns fem hytter omkring massivet, som kan utnyttjas om man inte vill tälta.

Avsevärda höjdskillnader

Höjden på dalgångarna runt massivet är 400 – 700 m, så höjdskillnaderna är avsevärda.

Topparna ligger huvudsakligen runt om Okstindsbreen. Om man står på den är man i ett högalpint landskap med huvudsakligen snö, is och berg i synfältet. Det finns många möjligheter att kombinera glaciärvandring med klättring, och som belöning bl.a. få en fantastisk utsikt över Norges näst största insjö, Røssvatnet, som ligger 1 400 – 1 500 m längre ned. I bra väder kan Træna, ytterst i havet, och de sju Systrarna ses. Det finns ytterligare 26 glaciärer i olika storlekar utöver Okstindsbreen, bl.a. Charles Rabotglaciären öster om Okskolten, uppkallad efter Kebnekaises förstebestigare som var i området 1883. En hel del forskning har gjorts på den, särskilt i nutid.

Svartfjell från Okshornet. FOTO: BJÖRN WINELL

Känt skidområde

Okskolten bestogs första gången av Peder Stordale 1846. De kända klättrarna William Cecil Slingsby och Kristian Bing var i området då det blev populärt omkring förra sekelskiftet. Okstindarne är ett känt skidområde med möjlighet att åka året runt. Tillgängligheten är bra från alla väderstreck.

För den som vill göra många toppturer och/eller glaciärvandringar är det en fördel att tälta högt upp på glaciären, eftersom den totala glaciärytan är stor. Då kan man nå alla intressanta partier på en dag och slipper ödsla tid och kraft på långa anmarscher.

Goda kommunikationer

För att ta sig till området från Sverige åker man E12 förbi Hemavan och in i Norge. Vid Umshardet svänger man västerut, åker runt Storakervatnet, vidare förbi Kjennsvatnet och fram mot Kjennsvasshyttan. Från vägen, ca. två km öster om hyttan, finns en stig mot östra Okstindsbreen som efter ca. två km når fram till glaciären.

Det går även att ta E6 via Oslo till Korgen. Därifrån följer man sedan väg 806 och vidare på mindre vägar österut. Då kommer man till de södra och västra delarna av området.

Några turförslag

När man kommit fram till glaciären norrifrån finns två möjligheter att gå vidare. Om glaciärutrustning saknas går man tvärs över glaciärtungan (snöfri på sommaren) till slutningen öster om glaciären. Gå upp ca 550 höjdmeter och sedan ut på toppkammen som efter ytterligare ca 500 höjdmeter leder till Okskoltens topp. Det är ganska brant med lätt klättring. Toppen är tämligen plan, men med branta stup på tre sidor. Utsikten är fantastisk.

För glaciärvandring följer man glaciären uppåt mot sydväst, något till höger om en tänkt mittlinje. Här är det intressant is med en hel del sprickor. Om målet är Okskolten viker man av mot sydöst vid ca 1 200 m i höjd med Okskalven. Gå av glaciären vid ca 1 300 m och vidare upp på toppkammen mot toppen.

Västerut från Okshornet. FOTO: BJÖRN WINELL

Superb utsikt från toppen

Även Okshornet kan bestigas om man fortsätter vandringen. Vid ca 1 350 m viker man av åt öster och siktar på ryggen mellan Okskolten och Okshornet. Närmare ryggen är det is med ca. 30 graders lutning. Det finns ett par glaciärläppor och många sprickor. Kammen mot toppen är tämligen brant, men hyfsat bred. Inslag av lätt klättring. Utsikten från toppen, särskilt mot Okskolten, är superb.

Väl uppe på glaciären kan man fortsätta sin vandring i alla riktningar. Möjligheterna är många, så den som vill ägna sig åt glaciärvandringar har sysselsättning i flera dagar. Det finns även ett tiotal toppar utöver Okskolten och Okshornet för den som vill göra bestigningar.

Svartfjell kräver klättring i grad I – IV beroende på vilken väg som väljs. Övriga toppar kan nås huvudsakligen med mer eller mindre brant vandring, eventuellt med inslag av lätt klättring.

I till fjälls 1996 finns en artikel av Peter Fredman om ett försök att göra en travers över Okskolten, Okshornet och Svartfjell. Den fick dock avbrytas efter bestigning av Okskolten och Okshornet då ett märkligt missöde inträffade. Stockholmssektionen var i området påsken 1998 då Okskolten och Okshornet bestegs.

Litteratur:

Peter Lennon: Scandinavian Mountains, 1987.

Innehåller ca. fyra sidor om Okstindarne. Boken finns i klubbiblioteket.

De högsta topparna

Okskolten	1 916 m.ö.h.
Okshornet	1 901 m.ö.h.
Svartfjell	1 872 m.ö.h.
Tvillingtindan	1 824 och 1 717 m.ö.h.
Okstinden	1 804 m.ö.h.
Austre Svartfjell	1 749 m.ö.h.
Vestinden	1 708 m.ö.h.
Kvassnip	1 696 och 1 618 m.ö.h.
Okskalvan	1 646, 1 611 och 1 580 m.ö.h.

Björn Winell är sekreterare i Svenska Fjällklubben.

[Stäng fönstret](#)